

Mariusz Chamarczuk

Pierwszy Kongres Katechetyczny Kościoła Katolickiego w Szwecji : Göteborg 1-3 XI 2002 r.

Seminare. Poszukiwania naukowe 19, 476-477

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PIERWSZY KONGRES KATECHETYCZNY
KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W SZWECJI
GÖTEBORG 1–3 XI 2002 r.

Kościół katolicki w Szwecji od dawna poszukuje własnych dróg rozwoju i sposobów na rozwinięcie oraz pogłębienie świadomości współodpowiedzialności za jego istnienie, a także form zapoznawania z nauczaniem Soboru Watykańskiego II i wprowadzania w życie nauczania papieskiego. W tym celu, od momentu zwołania Synodu Kościoła katolickiego w Szwecji w 1995 r., dokonywane są częściej niż dotychczas tłumaczenia najważniejszych dokumentów kościelnych, a także przepracowywane są różne lokalne instrukcje i zasady, które powstały jako efekt przemyśleń czasów powojennych, a w niektórych sprawach nie pasują już do współczesności. Aby osiągnąć jak najlepsze wyniki wprowadzanej stopniowo reorganizacji administracyjnej oraz ewangelizacji w nowych warunkach wielonarodowej społeczności, organizowane są kongresy poszczególnych dziedzin i sektorów pracy duszpasterskiej.

Pierwszy taki kongres dotyczył działalności społecznej i charytatywnej (Social Kongress 12–14 X 2001 r. Vadstena). Kolejny, przygotowany przez komisję pedagogiczną diecezji (Katolska Pedagogiska Nämnden), Kongres Katechetyczny Kościoła katolickiego w Szwecji, odbył się w Göteborgu, od 1 do 3 listopada 2002 r. w szkole katolickiej prowadzonej przez s.s. Elżbietanki (gałąź niemiecka). Był pierwszym od czasów wprowadzenia reformacji w Szwecji (1593 r.) spotkaniem katolików (świeckich i duchownych), których najważniejszym zadaniem było poszukiwanie takich metod i sposobów przekazywania zasad wiary dzieciom, młodzieży i dorosłym, które korespondowałyby z mentalnością społeczeństwa szwedzkiego. Wcześniej sumiennie przygotowywani w powołanych do tego celu komisjach, zgromadził 161 delegatów wszystkich parafii, misji narodowych, organizacji i obserwatorów poszczególnych Kościołów i związków wyznaniowych prowadzących działalność w Szwecji. Program dni był czytelny, nieprzeładowany, lecz wymagający osobistego zaangażowania, dyscypliny i punktualności. Punktem centralnym każdego dnia była msza święta celebrowana przez biskupów Andersa Arboreliusa OCD i Williama Kenney CP, a w sobotę (2 XI) msza święta „katechetyczna”, będąca propozycją sposobu angażowania dzieci i młodzieży w przeżywanie Eucharystii (prowadzili ją księża: G. Degen, P. Dominik OP, M. Chamarczuk SDB, Z. Podvinski).

Tematyka poszczególnych spotkań była różnorodna, bogata i inspirująca. Wymagała odpowiedniego przygotowania (kilka miesięcy przed kongresem uczestnicy otrzymali materiały przygotowujące) zaangażowania i poważnego potraktowania oraz rozwinięcia i sformułowania praktycznych wniosków końcowych. Aby to osiągnąć, posłużono się takimi metodami pracy, jak wspólne seminaria, workshops (specyficzne, aktywizujące prace w grupach), dyskusje panelowe oraz tzw. areopag (możliwość wypowiedzenia własnych opinii i refleksji na forum publicznym, z szansą polemiki). Tematy podczas pracy w grupach były następujące: *Katechumenat dla dorosłych* (s. Weronika OP), *Katechetyczna powtórka* (s. Hildegund MS), *Chrystus nasz Nauczyciel* (bp A. Arborelius OCD), *Religijna literatura dla dzieci i młodzieży* (s. Carol OP, M. Murray-Nyman), *Jak Jezus gromadził ludzi* (U. Jonsson), *Figury biblijne w katechezie* (A. Ch. Ulmann, J. Roos), *Czy mogą istnieć milczący prorocy* (diak. E.K. Pålsson), *Ciało Chrystusa – Królestwo* (O. Samnegård), *Sprawy ważne dla bierzmowanych* (ks. G. Degen, K. Hanson), *Małżeńska szko-*

ła (I. Åström, ks. G. Degen), *Jak pomagać małżeństwom w wychowaniu dzieci* (B. Murray, R. M. Rönnblom), *Msza rodzinna* (G. Silow), *Obozy rodzinne* (J. O. Hellsten), *Jak przekazywać młodzieży katolicką naukę społeczną* (G. Cervall), *Duchowe wzrastanie – centrum życia* (Y. de Wanngård), *Literatura piękna jako pogłębienie wiary* (E. Stenborg), *Prowadzenie katechezy podczas wyjazdów z dziećmi i młodzieżą* (C. Jarfjord), *Katolicy i wierzący z innych religii – dialog* (s. K. Åmell OP), *Twoja wiara może ci pomóc* (A. Nilsson), *Czy wobec rasistów powinno się używać przemocy* (o. E. Bischofberger SJ), *Lepiej wiedzieć, czy lepiej wierzyć?* (B. Håkansson), *Współczesne obrazy w stylu Pop i ich rola w katechezie* (H. Forsman, s. Carol OP), *Wyznanie wiary – Credo* (A. Ekenberg), *Obrona przed przemocą seksualną* (bp W. Kenney CP).

Wymienione tematy ukazują zakres podejmowanych zagadnień i są dowodem potrzeby dyskusji dotyczącej oblicza Kościoła katolickiego, ukazania jego lokalnych spraw we właściwym świetle, uregulowania zakresu roli osób świeckich i właściwej relacji między nimi (często konwertytami przenoszącymi styl protestanckiego życia do funkcjonowania Kościoła katolickiego) a duchownymi („werbowanymi” z różnych części świata). Podczas trwania kongresu wyczuwało się atmosferę dużego zainteresowania i zaangażowania. Od pierwszego dnia dawało się zauważyć bardzo dobrą organizację. Kularowe rozmowy dawały możliwość poznania osób z różnych zakątków Szwecji, ich problemów i trudności, jakie powstają przy wysiłkach organizowania katechezy i różnego rodzaju nieformalnych spotkań. Wśród wielu głosów i opinii na pierwsze miejsce wysuwało się słabe przygotowanie katechetyczne, problemy językowe i kulturowe oraz zbyt ni formalizm organizacyjny przesłaniający często istotę, jaką jest nauczanie, proklamowanie, głoszenie słowa Bożego. Wydaje się, że jest to cecha charakterystyczna obrazująca styl funkcjonowania różnych organizacji kościelnych i parafii w Szwecji. Styl ten przypomina często zasady działania firmy, spółki lub zarządu, a nie wspólnoty jednego ducha. Zwraca się bowiem uwagę zwłaszcza na sprawy organizacyjne, strukturalne i decyzyjne, z brakiem stałego zaangażowania w konkretną pracę ewangelizacyjną i duszpasterską. Przeakcentowania takie prowadzą do częstych zniechęceń wśród katechetów, a nawet księży i siostr zakonnych, gdyż formalizm urzędników kościelnych nie pozwala im na rozwinięcie działalności.

Kongres Katechetyczny Kościoła Katolickiego w Szwecji (przypadający na trzy miesiące przed rozpoczęciem obchodów 50-lecia istnienia diecezji sztokholmskiej) wniósł nowe akcenty w życie tworzącej się wspólnoty ludzi wierzących. Omawiane zagadnienia ukazały potrzebę ciągłego weryfikowania sposobów pracy katechetycznej, pogłębienia znajomości nauki Kościoła, konieczność korzystania z osiągnięć psychologii i pedagogiki przy dużym tempie zmian obyczajowych i kulturowych będących skutkiem globalizacji i planetaryzacji. Nadzieją napawa fakt autentycznego zainteresowania katechezą wśród ludzi świeckich, którzy może czasami nieporadnie dyskutują o sprawach Kościoła, ale szczerze zatroskani o przekazywanie wiary dzieciom i młodzieży, angażują się z pełną podziwu nadzieją, że troska ta przyniesie konkretne efekty w przyszłości.

ks. Mariusz Chamarczuk SDB